

Міністерство освіти та науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Запорізький електротехнічний фаховий коледж
Національного університету «Запорізька політехніка»

ПОГОДЖЕНО

Заступник директора з НР

Юрій ПАЧКОЛІН

30.03 2023

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. директора коледжу

Олександр НАЗАРОВ

30.03 2023

ПРОГРАМА ДЛЯ СПІВБЕСІДИ
З ПРЕДМЕТА «УКРАЇНСЬКА МОВА»

для вступників на основі повної загальної (профільної) середньої освіти,
освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра,
освітньо-кваліфікаційних рівнів молодшого спеціаліста
та «кваліфікований робітник»,
освітніх ступенів молодшого бакалавра, бакалавра, магістра
у 2023 році

Розглянуто та затверджено на засіданні
ЦК українознавства та філології
Протокол 30.03.2023 № 8
Голова ЦК Ілона УЛЬЯНЕНКО

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мова належить до найважливіших ознак людини. Вона є засобом і матеріалом формування й становлення особистості людини, її інтелекту, волі, почуттів та формою буття. Мова – це безперервний процес пізнання світу, його освоєння людиною. Мова є засобом спілкування між людьми, передання власного досвіду іншим і збагачення досвідом інших.

Найважливішим завданням освіти в Україні на сучасному етапі є прилушення молоді до національної культури на основі рідної мови. Без знання мови не може обійтися жодна людина в суспільстві, особливо та, що навчається. Саме співбесіда з української мови дає змогу визначити рівень підготовки абітурієнтів з мови, необхідний для подальшого опанування вибраною професією.

Метою проведення співбесіди є визначення рівня володіння абітурієнтами орфоепічними, орфографічними, морфологічними, лексичними, синтаксичними, стилістичними нормами сучасної української літературної мови.

Програму співбесіди з української мови для вступників до Відокремленого структурного підрозділу «Запорізький електротехнічний фаховий коледж Національного університету «Запорізька політехніка», які здобули повну загальну (профільну) середню освіту (ПЗСО), освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» (КР), освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, освітній ступінь молодшого бакалавра (НРК5), освітній ступінь бакалавра (НРК6), освітній ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) (НРК7) розроблено з урахуванням чинної програми зовнішнього незалежного оцінювання з української мови Українського центру оцінювання якості освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 26.06.2018 № 696).

Програма з української мови орієнтує абітурієнтів, на ті явища, закономірності, які вони повинні знати, та предметні уміння, якими повинні володіти, для вдалого проходження співбесіди.

Програма складається з пояснівальної записки, основної частини, критеріїв оцінювання відповідей та списку рекомендованої літератури.

Матеріал програми з української мови розподілено за такими розділами: «Фонетика. Графіка», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика», «Орфоепія», «Орфографія».

Основна частина представлена у вигляді таблиці, що складається з трьох колонок, у першій з яких подано назви розділів та тем, у другій – перелік мовних понять, термінів, мовних явищ і закономірностей, якими повинен володіти абітурієнт, у третьій – предметні уміння вступника та способи навчальної діяльності.

ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА «УКРАЇНСЬКА МОВА»
для співбесіди

Назва розділу, теми	Знання, мовні поняття та явища, закономірності	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
Українська мова		
1 Фонетика. Графіка	Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінкі й глухі приголосні, ненаговошені й наговошені голосні; ділити слово на склади; визначати звукове значення букв у слові. Визначати місце букв в алфавіті, розташовувати слова за алфавітом; розпізнавати явища уподібнення приголосних звуків, спрошення в групах приголосних, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування у-в, і-й	Абітурієнт повинен уміти: <i>Визначати</i> в словах голосні, тверді і м'які, дзвінкі й глухі приголосні, ненаговошені й наговошені голосні; ділити слово на склади; <i>визначати</i> звукове значення букв у слові. Визначати місце букв в алфавіті, розташовувати слова за алфавітом; розпізнавати явища уподібнення приголосних звуків, спрошення в групах приголосних, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, чергування у-в, і-й.
2 Лексикологія. Фразеологія	Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мової одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омонімі. Синонімі. Антонімі. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальнозвживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. За старілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про стійкі сполучки слів і вирази. Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми (відповідно до словника фразеологізмів – за підручниками рівня «стандарт»)	Пояснювати лексичні значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми; уживати слова в переносному значенні. Пояснювати значення фразеологізмів, приказок, прислів'їв, крилатих висловів.
3 Будова слова. Словотвір	Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Словотвір. Твірні основи при словотворенні. Основа похідна й непохідна. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, переход з однієї частини мови в іншу. Основні способи творення іменників, прикметників, дієслів, прислівників. Складні слова. Способи їх творення. Сполучні голосні [o], [e] у складних словах	Відділяти закінчення слів від основи, членувати основу на значущі частини, добирати спільнокореневі слова, слова з однаковими префіксами й суфіксами; <i>визначати</i> способ творення слів.

4 Морфологія. 4.1 Іменник	<p>Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільногого роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників. Відмінні іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви -а(-я), -у(-ю) в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові</p>	<p><i>Розпізнавати</i> іменники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, належність іменників до певної групи за їхнім лексичним значенням, уживаністю в мовленні; <i>визначати</i> основні способи творення іменників; <i>правильно відмінювати</i> іменники, <i>відрізняти</i> правильні форми іменників від помилкових.</p>
4.2 Прикметник	<p>Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Явища взаємопереходу прикметників з одного розряду в інший. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (твърда й м'яка групи)</p>	<p><i>Розпізнавати</i> прикметники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль; розряди прикметників за значенням; <i>утворювати</i> форми ступенів порівняння якісних прикметників, повні й короткі форми якісних прикметників; <i>розділяти</i> основні способи творення відносних і присвійних прикметників; <i>відмінювати</i> прикметники; <i>відрізняти</i> правильні форми прикметників від помилкових.</p>
4.3 Числівник	<p>Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості й складені. Типи відмінювання кількісних числівників:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) один, одна; 2) два, три, чотири; 3) від <i>п'яти</i> до <i>двадцяти, тридцять, п'ятдесят ... вісімдесят</i>; 4) сорок, дев'яносто, сто; 5) двісті – дев'ятсот; 6) нуль, тисяча, мільйон, мільярд; 7) збірні; 8) дробові. <p>Порядкові числівники, особливості їх відмінювання.</p>	<p><i>Розпізнавати</i> числівники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди числівників за значенням, основні способи їх творення, відмінювання; <i>відрізняти</i> правильні форми числівників від помилкових; <i>добирати</i> потрібні форми числівників і використовувати їх у мовленні; <i>визначати</i> сполучуваність числівників з іменниками.</p>

	Особливості правопису числівників.	
4.4 Займенник	<p>Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками та числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.</p>	<p><i>Розпізнавати</i> займенники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди займенників за значенням, основні способи їх творення, відмінювання; <i>відрізняти</i> правильні форми займенників від помилкових, правильно <i>добирати</i> потрібні форми займенників і використовувати їх у мовленні.</p>
4.5 Дієслово	<p>Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, діеприслівник, форми на -но, -то). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.</p> <p>Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то.</p> <p>Діеприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Діеприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Діеприслівниковий зворот</p>	<p><i>Розпізнавати</i> дієслова, особливі форми дієслова, безособові дієслова; визначати загальне значення дієслова, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, часи й способи дієслів, дієвідміни, особливості словозміни кожної дієвідміни; <i>використовувати</i> один час і спосіб у значенні іншого; <i>розділяти</i> основні способи творення дієслів, зокрема видових форм, форм майбутнього часу недоконаного виду, форм умовного та наказового способу дієслів; <i>відрізняти</i> правильні форми дієслів від помилкових.</p> <p><i>Розпізнавати</i> дієприкметники (зокрема відрізнати їх від діеприслівників), визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, особливості творення, відмінювання; <i>відрізняти</i> правильні форми дієприкметників від помилкових.</p> <p><i>Розпізнавати</i> діеприслівники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, основні способи їх творення; <i>відрізняти</i> правильні форми діеприслівників від помилкових; правильно <i>будувати</i> речення з діеприслівниковими зворотами.</p>

4.6 Прислівник	<p>Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу</p>	<p><i>Розпізнавати</i> прислівники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди прислівників за значенням, ступені порівняння прислівників, основні способи творення прислівників; <i>відрізняти</i> правильні форми прислівників від помилкових; <i>добирати</i> й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> прислівники в мовленні.</p>
4.7 Службові частини мови	<p>Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямими відмінками іменника. Правопис прийменників</p> <p>Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників</p> <p>Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні. Правопис часток</p>	<p><i>Розпізнавати</i> прийменники, визначати їхні морфологічні ознаки, групи прийменників за походженням і за будовою; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> форми прийменників у мовленні.</p> <p><i>Розпізнавати</i> сполучники, визначати групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> сполучники в мовленні.</p> <p><i>Розпізнавати</i> частки, визначати групи часток за значенням і вживанням; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> частки в мовленні.</p>
4.8 Вигук	<p>Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова. Правопис вигуків</p>	<p><i>Розпізнавати</i> вигуки, визначати групи вигуків за походженням.</p>
5 Синтаксис 5.1 Словосполучення.	<p>Завдання синтаксису. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені</p>	<p><i>Розрізняти</i> словосполучення й речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й реченнями; <i>визначати</i> головне й залежне слово в підрядному словосполученні; <i>визначати</i> поширені й непоширені словосполучення, типи словосполучень за способами вираження головного слова.</p>

5.2 Речення	<p>Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоекладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання)</p>	<p><i>Розрізняти</i> речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за складом граматичної основи, за наявністю чи відсутністю другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за будовою, за наявністю чи відсутністю однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання.</p>
5.2.1 Просте двоекладне речення	<p>Підмет і присудок як головні члени двоекладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження</p>	<p><i>Визначати</i> структуру простого двоекладного речення, способи вираження підмета й присудка (простого й складеного), особливості узгодження присудка з підметом; правильно й комунікативно доцільно використовувати прості речення</p>
5.2.2 Другорядні члени речення у двоекладному й односкладному реченні	<p>Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок)</p>	<p><i>Розпізнавати</i> види другорядних членів та їхні типи й різновиди, <i>визначати</i> способи вираження означень, додатків, обставин, роль порівняльного звороту; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> виражальні можливості другорядних членів речення в мовленні; правильно розставляти розділові знаки при непоширеній прикладці, порівняльному звороті</p>
5.2.3 Односкладні речення	<p>Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Розділові знаки в односкладному реченні</p>	<p><i>Розпізнавати</i> типи односкладних речень, <i>визначати</i> особливості кожного з типів; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> виражальні можливості односкладних речень у власному мовленні</p>
5.2.4 Речення з однорідними членами	<p>Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, відокремленими членами</p>	<p><i>Розпізнавати</i> просте речення з однорідними членами, звертаннями, вставними словами, словосполученнями, реченнями, відокремленими членами</p>

	реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в односкладними членами	(означеннями, прикладками, додатками, обставинами), зокрема уточнювальними, та правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості таких речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них
5.2.5 Складне речення	Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному: 1) інтонація й сполучники або сполучні слова; 2) інтонація. Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучників і безсполучників. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення	<i>Розпізнавати складні речення різних типів, визначати їхню структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями. Правильно розставляти розділові знаки в них.</i>
5.2.5.1 Складно-сурядне речення	Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Смислові зв'язки між частинами складносурядного речення	<i>Розпізнавати складносурядні речення, визначати смислові зв'язки між частинами складносурядного речення. Правильно розставляти розділові знаки в них.</i>
5.2.5.2 Складно-підрядне речення	Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами: 1) складнопідрядні речення з послідовною підрядністю; 2) складнопідрядні речення з однорідною підрядністю; 3) складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю	<i>Розпізнавати складнопідрядні речення, визначати їхню будову, зокрема складнопідрядних речень з кількома підрядними, визначати основні види підрядних речень, типи складнопідрядних речень за характером зв'язку між частинами. Правильно розставляти розділові знаки в них.</i>
5.2.5.3 Безсполучникове складне речення	Типи безсполучниковых складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями: 1) з однорідними частинами-реченнями (рівноправними); 2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і поясннювальною). Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні	<i>Розпізнавати безсполучникові складні речення; визначати смислові відношення між їхніми частинами-реченнями (однорідними й неоднорідними). Правильно розставляти розділові знаки в них.</i>
5.2.5.4 Складні речення з різними видами сполучнико-вого й безсполучнико-вого зв'язку	Складні речення з різними видами сполучнико-вого й безсполучнико-вого зв'язку	<i>Визначати структуру складних речень з різними видами сполучнико-вого й безсполучнико-вого зв'язку. Правильно розставляти розділові знаки в них.</i>

5.3 Способи відтворення чужого мовлення	Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Словà автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог	<i>Визначати</i> в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, речення з непрямою мовою; <i>замінювати</i> пряму мову непрямою; правильно <i>вживати</i> розділові знаки в конструкціях із прямою мовою та діалозі
6 Стилістика	Стилі мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції	<i>Розпізнавати</i> стилі мовлення, визначати особливості кожного з них
7 Орфоепія	Відображення вимови голосних (наголошених і ненаголошених) через фонетичну транскрипцію. Відображення вимови приголосних звуків: 1) [дж], [ձ], [ձ']; 2) [г]; 3) [ж], [ч], [ш], [дж]; 4) груп приголосних (уподібнення, спрошення); 5) м'яких приголосних; 6) подовжених приголосних. Вимова слів з апострофом	<i>Визначати</i> особливості вимови голосних і приголосних звуків; <i>наголошувати</i> слова відповідно до орфоепічних норм
8 Орфографія	Правопис літер, що позначають ненаголошенні голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Спрошення в групах приголосних. Сполучення <i>йо</i> , <i>ьо</i> . Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис <i>н</i> та <i>нн</i> у прикметниках і дієприкметниках, <i>не</i> з різними частинами мови.	<i>Розпізнавати</i> вивчені орфограми і <i>пояснювати</i> їх за допомогою правил; правильно <i>писати</i> слова з вивченими орфограмами, <i>знаходити</i> й <i>вправляти</i> орфографічні помилки на вивчені правила

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ ПІД ЧАС ІНДИВІДУАЛЬНОЇ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ

Відповідь абітурієнта оцінюється екзаменаційною комісією за шкалою оцінювання від 100 до 190 балів.

Відповідь оцінюється 180-190 балами тоді, коли абітурієнт глибоко розуміє та може вільно і змістовно викласти основні мовознавчі поняття, вільно орієнтується в навчальному матеріалі, уміє наводити приклади та пояснити їх застосування на практиці.

Відповідь оцінюється 160-179 балами тоді, коли абітурієнт загалом розуміє та може досить повно сформулювати і пояснити основні мовознавчі терміни та поняття, майже вільно орієнтується в навчальному матеріалі, володіє навичками мовного розбору.

Відповідь оцінюється 140-159 балами тоді, коли абітурієнт розуміє та може сформулювати і пояснити лише деякі мовознавчі поняття, в основному орієнтується в навчальному матеріалі, дає загальну характеристику окремих мовознавчих питань, але не завжди вміє пояснити їх застосування на практиці.

Відповідь оцінюється 120-139 балами тоді, коли абітурієнт розуміє та може сформулювати і пояснити лише деякі мовознавчі поняття, частково орієнтується в навчальному матеріалі, дає загальну характеристику окремих мовознавчих питань, але не вміє пояснити їх застосування на практиці.

Відповідь оцінюється 100-119 балами тоді, коли вимоги до попереднього пункту не виконані: абітурієнт лише відтворює навчальний матеріал, але не встановлює причинно-наслідкових зв'язків, не розуміє основних мовознавчих понять, його знання загалом мають хаотичний характер.

У разі, якщо абітурієнт не дав жодної правильної відповіді, то ухвалюється рішення про негативну оцінку («незадовільно»).

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

**(може містити будь-який посібник з української мови для абитурієнтів,
проте рекомендуємо скористатися такими виданнями)**

- 1 Авраменко О. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі: 1ч./Олександр Авраменко, Марія Блажко. – Київ: Грамота, 2019. – 496 с.
- 2 Авраменко О. М. Українська мова (рівень стандарту): підручник для 10 класу загальн. серед. освіти/ О.М.Авраменко. – К.: Грамота, 2018.
- 3 Авраменко О.М. Українська мова (рівень стандарту): підручник для 11 кл. загальн. серед. освіти/ О.М.Авраменко. – К.: Грамота, 2019.
- 4 Глазова О. П. Українська орфографія: Навч. посібник./ О.П.Глазова. – Харків: Веста: Вид-во «Ранок», 2005. – 384 с.
- 5 Голуб Н. Б., Новосьолова В. І. Українська мова (рівень стандарту): підручник для 10 класу загальн. серед. освіти/ Н. Б. Голуб, В. І. Новосьолова. – К.: Педагогічна думка, 2018.
- 6 Глазова О. П. Українська мова (рівень стандарту): підручник для 10 класу загальн. серед. освіти/ О.П.Глазова. – Харків: Ранок, 2018.
- 7 Козачук Г. О. Українська мова для абитурієнтів: Навч. посіб./ Г.О. Козачук. – 7-ме вид., стереотип. – К.: Вища шк, 2006. – 287 с.
- 8 Новий довідник з української мови. – Режим доступу:
<http://litmisto.org.ua/>
- 9 Парашич В.В. Українська мова. Довідник старшокласника та абитурієнта/ В.В.Парашич. – Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. – 272 с.
- 10 Фурдуй М. І. Українська мова. Практикум з правопису: Навч. посібник / За ред. В. В. Різуна. – К.: Либідь, 2003. – 272 с.
- 11 Ющук І. П. Практикум з правопису української мови/ І.П.Ющук. – К.: Освіта, 2012. - 254 с.

Підвищенню мовної компетенції абитурієнта сприятимуть:

- 1 Новий український правопис. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 284 с.
- 2 Орфографічний словник української мови: Близько 120000 слів / Уклад.: С. І. Головащук, М. М. Пещак, В. М. Русанівський, О. О. Тараненко. – К.: Вид-во «Довіра», 1994. – 864 с.
- 3 Словник іншомовних слів / Укладачі: С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута. – К.: Наук, думка, 2000. – 680 с.
- 4 Українська мова. Комплексний довідник / Укладачі: О.О. Дудка, Л. А. Шевелева. – Харків: Гімназія, 2019. – 336 с.
- 5 Чукина В. Ф., Почтаренко О. М., Почтаренко Г. С. Український правопис в таблицях і схемах: Навчальне видання. – К.: Логос, 2005. – 176 с.
- 6 Ющук І. П. Українська мова: Підручник. – К.: Либідь, 2003. – 640 с.